

Tilintarkastuskertomus 2025

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuustolle

Olemme tarkastaneet Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tilinpäätös sisältää hyvinvointialueen taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Aluehallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Aluehallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa hyvinvointialueen hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyn selonteon. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen, riskienhallinnan tai konsernivalvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet hyvinvointialueen rahoituksen perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Hyvinvointialueen taseessa on 31.12.2025 tilanteessa aiemmilta ja päättyneeltä tilikaudelta kertynyttä alijäämää yhteensä 76,6 milj. euroa sekä poistoeroa 8 milj. euroa eli katettavan alijäämän määrä on yhteensä 68,6 milj. euroa. Lain hyvinvointialueesta 115 §:n mukaisesti taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Aluevaltuuston 15.12.2025 hyväksymä talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028 eivät ole hyvinvointialuelain edellyttämällä tavalla tasapainossa, koska tilivuoden 2026 talousarvion hyväksymishetkellä ennakoitu tilivuoden 2025 ylijäämä mukaan luettuna se osoittaa kertynyttä alijäämää poistoero huomioiden tilikauden 2026 lopussa olevan yhteensä 52,7 milj. euroa. Tilivuoden 2026 lopussa kertynyt alijäämä poistoero huomioiden on talousarvion mukaan 32,4 milj. euroa, kun otetaan huomioon tilivuoden 2025 toteutunut ylijäämä.

Toimintakertomuksen Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa kohdan mukaan: ”Mikäli vuosina 2023-2024 kertyneet alijäämät pyrittäisiin kattamaan vuoden 2026 loppuun mennessä, on riskinä, että palveluja ei kaikilta osin pystyttäisi järjestämään perustuslain ja muun lainsäädännön velvoittamalla tavalla. Edellä kerrotuilla perusteilla aluehallitus tarkensi marraskuussa 2025 aiemmin antamaansa taloussuunnitteluohjetta vuosille 2026-2028. Aluevaltuuston ohjauksen perusteella taloussuunnitteluohje on annettu siten, että alijäämät ovat katettuna viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä. Tavoitteena on samanaikaisesti turvata järjestämisvastuun toteutuminen sekä lainsäädännön velvoitteet talousarvion realistisuudesta. Taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 on hyväksytty aluevaltuustossa 15.12.2025.”

Hyvinvointialueen talouden tasapainoon ja rahoituksen riittävyyteen kulujen kattamiseksi tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Muistutuksena esitämme, että tilivuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelmavuodet 2027-2028 eivät ole hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisia, kun otetaan huomioon aikaisempina tilikausina kertynyt alijäämä, jota ei saada katettua vuoteen 2026 mennessä. Muistutuksesta huolimatta esitämme vastuuvapauden myöntämistä aluehallitukselle ja hyvinvointialuejohtajalle, koska kertyneen alijäämän kattamisaikaa on jäljellä vuoden 2026 loppuun asti.

Hyvinvointialueen hallintoa on muilta osin hoidettu lain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti.

Hyvinvointialueen sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Hyvinvointialueen rahoituksen perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Hyvinvointialueen tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitalinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Oulussa 29. huhtikuuta 2026

KPMG OY AB

Tilintarkastusyhteisö

Katri Hokkanen
JHT, KHT